

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2) เปรียบเทียบการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่งงานและขนาดของโรงเรียน โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 270 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทดสอบสมมติฐานใช้ ค่าที (t-test) การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน ร้อยละ 90.37 และขนาดโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 54.07

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการบริหารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่มีค่าสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ส่วนด้านที่อยู่ในลำดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ ผลการศึกษาเป็นรายด้านมีดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการ การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนมี

การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน รองลงมา คือ การมอบหมายงานตามความถนัด ความสามารถของครู และบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ส่วนข้อที่มีค่าต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือรับฟังความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรายเดือน

2.2 ด้านการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและชุมชน กระตุ้นให้นักเรียนมีความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ผู้บริหารสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของครูและนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าต่ำสุด คือ ผู้บริหารมอบหมายให้มีการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดที่มีค่าสูงสุด คือ ครูผู้สอนกำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติและลงมือปฏิบัติจริงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกัน ส่วนข้อที่มีค่าต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดให้มีชุมนุมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.4 ด้านการบริหารกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดที่มีค่าสูงสุด คือ ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนนำแบบอย่างที่ทำกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ธนาคารความดี ชะริตไชเคิล รองลงมา คือ โรงเรียนสร้างความเข้าใจจุดประสงค์และความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชนด้วยดี ส่วนข้อที่มีค่าต่ำสุด คือ โรงเรียน และกรรมการสถานศึกษาออกเยี่ยมชุมชนตามความเหมาะสม

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งงานและขนาดของโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มี ตำแหน่งงานต่างกัน มีการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มี ขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ปัญหา และอุปสรรค ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 พบว่า มีการขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม มีการขาดความร่วมมือจากชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม และมีการขาดสื่อการสอนและอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

4.2 ข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 พบว่า โรงเรียน กรรมการสถานศึกษา และชุมชน ควรกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมร่วมกัน โรงเรียนควรมีกิจกรรมส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม โดยให้ทุกฝ่ายทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน และโรงเรียนควรสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติตามแนวทางในการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ดีกับนักเรียนได้เห็นตัวอย่างและประโยชน์

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ สิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอยู่ของโรงเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียน เพราะสภาพแวดล้อมต่างๆ มีผลกระทบโดยตรงต่อ ครู นักเรียน และบุคลากรอื่นๆ หากโรงเรียนใดมีสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ย่อมส่งผลกระทบบอกมาในทางที่ดี และในทางตรงกันข้ามหากโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี ย่อมจะส่งผลกระทบบอกมาในทางที่ไม่ดีเช่นกัน ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนมีผลโดยตรงต่อชีวิตและสุขภาพของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตระหนักในความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดให้มีการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นอย่างดีในทุกด้าน โดยที่โรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการบริหารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการบริหารจัดการมากกว่าด้านอื่นๆ และการดำเนินการในด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ชงชัย แสงโพลง (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหาร สิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษา พบว่า 1) ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมและด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้าน การจัดการเรียนการสอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวม และด้าน การบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันส่วนด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทาง กายภาพ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ทั้งในภาพรวมและราย ด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเร็จ วงษ์เจริญ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวม 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ ด้าน การบริหารกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ และด้านการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอน การเปรียบเทียบ การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

1.1 ด้านการบริหารจัดการ การบริหารสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร และครูผู้สอนใน โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการบริหาร สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหาร และครูผู้สอน มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียน การสอน การปรับปรุงประสิทธิภาพบุคลากร การปรับปรุงสภาพแวดล้อมโรงเรียน และส่งเสริม สนับสนุนคุณภาพชีวิตของ นักเรียน จึงเป็นสาเหตุให้ผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ดำเนินการพัฒนาการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อให้การจัดการศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 ด้านการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร และครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอนและชุมชน กระตุ้นให้นักเรียนมีความ ตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพราะ การให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมเป็นการให้ความสำคัญต่อ อนาคตของนักเรียนและสิ่งแวดล้อมของชุมชน และสังคม เพราะเมื่อนักเรียนมีความใส่ใจใน

สิ่งแวดล้อมของตนเอง ย่อมเกิดความหวงแหน และต้องการมีสิ่งแวดล้อมที่ดีสำหรับตนเอง รวมทั้ง การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

1.3 ด้านการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การบริหารสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร และครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา ครูผู้สอนกำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติและลงมือปฏิบัติจริง เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ทั้งนี้เพราะกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้จะช่วยให้เด็กมีความ ตื่นตัวกับการปฏิบัติ และเป็นสิ่งที่สามารถทำให้สิ่งแวดล้อมมีความยั่งยืนได้ในอนาคต โดยผู้บริหาร และครูผู้สอนเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุน อำนวยความสะดวก ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ปลูก จิตสำนึกให้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สร้างแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

1.4 ด้านการบริหารกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ การบริหารสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนนำแบบอย่างที่ทำกิจกรรมไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน เช่น ธนาคารความดี ขยะรีไซเคิล ทั้งนี้เพราะ ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนนำ แบบอย่างที่ทำกิจกรรมไปใช้ในชีวิตรประจำวัน โดยการส่งเสริมให้มีธนาคารความดี ขยะรีไซเคิล การ สร้างความเข้าใจจุดประสงค์ และความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน และการแนะนำชักจูงใจ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมกันสนับสนุน กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเร็จ วงษ์เจริญ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผล การศึกษาพบว่า การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการ บริหารกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ และด้านการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอน การเปรียบเทียบการ บริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งงานและขนาด ของโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร และครูผู้สอน ใน โรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ตำแหน่งงาน พบว่า ไม่มีมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารและครูผู้สอนให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารงานสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นการ กำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติการ การจัดกิจกรรม การประชาสัมพันธ์และติดตามผล โดยมองว่า สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นปัญหาเร่งด่วน และมีเป้าหมายในการบริหารสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนา

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 อันเป็นผลให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการบริหารสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของลำอาจ เหมาะประมาณ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนรัตน โกสินทร์สม โภชบางขุนเทียน ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูปฏิบัติการณ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรัตนโกสินทร์สม โภชบางขุนเทียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการบริหารสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนรัตนโกสินทร์สม โภชบางขุนเทียน ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูปฏิบัติการณ์ พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูปฏิบัติการณ์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสมุห์ ไกรยสิทธิ์ ฐาน โกสโส (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราสาร ผลการศึกษา พบว่า บทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ด้านการบริหารงานสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนและด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร และครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหาร และครูผู้สอนปฏิบัติการณ์กิจตามนโยบายที่ต้องรับผิดชอบในการบริหารสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีองค์ประกอบแห่งความพร้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในทุกด้าน อันเป็นผลให้โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีการบริหารสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย แสง โพลง (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารสิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษา พบว่า 1) ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมและด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท

ของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวม และด้านการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันส่วนด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเร็จ วงษ์เจริญ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ในภาพรวม 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ และด้านการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอน การเปรียบเทียบการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปฏิบัติ

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารและครู ควรร่วมกันประชุมกับชุมชนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในโอกาสต่างๆ เพื่อให้ทราบข้อมูล และความต้องการของชุมชน เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

1.2 ฝ่ายวิชาการจำเป็นต้องมีการประเมินผลและพัฒนาข้อมูลด้านการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และนำผลการประเมินมาพัฒนางานด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน และโรงเรียน

1.3 โรงเรียนควรจัดให้มีชุมนุมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการลงมือปฏิบัติจริงของนักเรียน และความร่วมมือของชุมชน

1.4 โรงเรียน ผู้บริหาร และกรรมการสถานศึกษาควรออกเยี่ยมชุมชน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษา และการเรียนรู้นอกสถานที่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนควรศึกษาวิธีการพัฒนาการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

2.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนควรศึกษารูปแบบการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อการพัฒนา
ร่วมกันของโรงเรียนและชุมชน

2.3 ผู้บริหารและครูผู้สอนควรศึกษารูปแบบการประเมินผลการบริหารการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

2.4 ผู้บริหารและครูผู้สอนควรศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากร เพื่อรับผิดชอบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2